

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 221.455 van 22 november 2012  
in de zaak A. 184.186/IX-5684**

In zake: Luc VAN HECKE  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Peter Crispyn  
kantoor houdend te 9030 Mariakerke  
Mazestraat 16  
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van  
Binnenlandse Zaken  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaten David D'Hooghe en Leopold Schellekens  
kantoor houdend te 1000 Brussel  
Loksumstraat 25  
bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 29 juni 2007, strekt tot de  
nietigverklaring van het koninklijk besluit van 21 april 2007 waarbij het mandaat  
van Luc Van Hecke als korpschef van de politiezone  
Zottegem/Herzele/Sint-Lievens-Houtem niet wordt hernieuwd.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. Bij arrest nr. 219.131 van 3 mei 2012 heeft de Raad van State de  
debatten heropend en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het  
auditoraat belast met het verder onderzoek van de zaak.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Ian Arnouts, die loco advocaten David D’Hooghe en Leopold Schellekens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3. De feitelijke gegevens van de zaak zijn uiteengezet in het tussenarrest nr. 219.131 van 3 mei 2012.

### *IV. Het tussenarrest nr. 219.131 van 3 mei 2012*

4. In het voormelde tussenarrest heeft de Raad van State overwogen dat het bestreden besluit de verzoeker verantwoordelijk acht voor het

uitblijven van een oplossing voor de malaise in het politiekorps van de politiezone Zottegem/Herzele/Sint-Lievens-Houtem en dat de uitgesproken negatieve beoordeling van het functioneren van de verzoeker als korpschef en van zijn bekwaamheid om de problemen van de politiezone op te lossen, een bijzondere omstandigheid uitmaakt die de Raad van State ertoe brengt aan te nemen dat de verzoeker nog een moreel belang bij zijn beroep heeft dat niet is teloorgegaan door zijn oppensioenstelling.

5. Hieruit volgt dat de verzoeker ontvankelijk middelen kan aanvoeren die ertoe strekken vastgesteld te zien dat de negatieve beoordeling van zijn functioneren onregelmatig is, hetzij in formeel opzicht, doordat voorgeschreven vormvereisten niet werden nageleefd, hetzij in materieel opzicht, doordat de motieven die de bekwaamheid van de verzoeker als korpschef in twijfel trekken niet deugdelijk zijn.

#### *V. Onderzoek van de middelen*

##### *Eerste middel*

##### *Standpunt van de partijen*

6. De verzoeker voert in een eerste onderdeel van het middel de schending aan van de artikelen 1*bis*, 1*sexies* en 1*septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 houdende specifieke statutaire bepalingen met betrekking tot personen aangesteld in bepaalde betrekkingen van de federale politie, de lokale politie en van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie (hierna: het koninklijk besluit van 19 april 2002), alsook de schending van de materiële motiveringsplicht.

Hij betoogt dat de eindevaluatie van een korpschef van een meergemeentezone van de lokale politie krachtens de voormelde reglementaire bepalingen “hoofdzakelijk” moet afwegen hoe de betrokken mandaathouder heeft gefunctioneerd, met name of hij zijn wettelijke opdrachten al dan niet heeft

vervuld, of hij al dan niet is tegemoetgekomen aan de organisatie- en werkingsnormen van de lokale politie en of hij conform de lokale veiligheidsplannen heeft gehandeld. Voorts moet “in het bijzonder” worden nagegaan in welke mate de korpschef met de hem ter beschikking gestelde middelen zijn mandaat heeft uitgeoefend. De evaluatie moet niet alleen gebeuren op grond van de gegevens die blijken uit de bevragingen en de vaststellingen van de Algemene Inspectie, maar ook op basis van het synoptische verslag van de mandaathouder.

Volgens de verzoeker bevat de evaluatie van zijn functioneren weliswaar onderdelen die overeenstemmen met de elementen die door de artikelen 1*bis*, 1*sexies* en 1*septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 zijn aangegeven, maar is dit slechts “voor de vorm en de schijn”, aangezien in werkelijkheid twee andere aspecten de doorslag hebben gegeven, met name de bevindingen van “expert” P. De Brouwer, die exclusief op de verzoeker worden betrokken, evenals het feit dat er opsporings- en gerechtelijke onderzoeken tegen de verzoeker lopen. Uit de evaluatie blijkt niet dat “hoofdzakelijk” werd afgewogen hoe de verzoeker heeft gefunctioneerd, noch blijkt hoe hij zijn functie “in het bijzonder” heeft uitgeoefend, rekening houdend met de hem ter beschikking gestelde middelen.

Bovendien – zo stelt de verzoeker – kan uit de weergave van het verloop van het evaluatiegesprek van 21 februari 2006 worden afgeleid dat van een evaluatiegesprek in de zin van artikel 1*septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 geen sprake was. Minstens is volgens hem niet deugdelijk gemotiveerd welke mate van ernst en zwaarwichtigheid verbonden is aan de andere, blijkbaar doorslaggevende elementen, derwijze dat ze van aard zijn om de aspecten die “in hoofdzaak” en “in het bijzonder” het voorwerp van de evaluatie dienden te zijn en waarvoor de verzoeker positief is geëvalueerd, van tafel te vegen. Het bestreden besluit laat volgens de verzoeker een aantal van deze positieve punten zelfs onvermeld.

7. In een tweede onderdeel van het middel voert de verzoeker de schending aan van artikel 49 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (hierna: WGP), en artikel VII.III.118 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (hierna: RPPol), doordat uit de samenlezing van deze bepalingen blijkt dat de verzoeker had moeten worden gehoord door de minister zelf, terwijl hij door de afgevaardigde van de minister werd gehoord.

8. De verwerende partij antwoordt op het eerste middelonderdeel dat uit het definitieve evaluatieverslag duidelijk blijkt dat een afweging werd gemaakt van de wijze waarop de verzoeker zijn mandaat heeft uitgeoefend. Daarbij werd rekening gehouden met alle punten die zijn opgenomen in het document “Schema van het evaluatieverslag”, gevoegd als bijlage bij het koninklijk besluit van 5 december 2003 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 april 2002. In tegenstelling tot wat de verzoeker beweert, werd ook rekening gehouden met de hem ter beschikking gestelde middelen, aangezien het evaluatieverslag in dit verband stelt dat dit punt tijdens het evaluatiegesprek geen aanleiding heeft gegeven tot opmerkingen. Voorts blijkt uit het evaluatieverslag dat de evaluatie is gebeurd op grond van de voorgeschreven documenten, waaronder onder meer het synoptische verslag. Alle punten hebben het voorwerp uitgemaakt van een afdoende evaluatie, toegespitst op de concrete wijze waarop de verzoeker zijn ambt heeft uitgeoefend.

Volgens de verwerende partij vindt de stelling van de verzoeker dat in het bijzonder zou moeten worden gemotiveerd in welke verhouding belang wordt gehecht aan de verschillende elementen opgenomen in het “Schema van het evaluatieverslag”, geen steun in het koninklijk besluit van 19 april 2002. In dat besluit wordt enkel gesteld dat de evaluatie hoofdzakelijk afweegt hoe de mandataris heeft gefunctioneerd en in het bijzonder in welke mate hij met de hem ter beschikking gestelde middelen en overeenkomstig de wettelijke opdrachten zijn mandaat heeft uitgeoefend. Het evaluatieverslag voldoet hieraan, nu het

omstandig ingaat op alle punten die voorgeschreven zijn in het document “Schema van het evaluatieverslag”.

De verwerende partij stelt voorts dat de verzoeker ook niet kan worden bijgevalen in zijn standpunt dat bij de evaluatie het zwaarste gewicht zou moeten worden toegekend aan de wijze waarop de mandaathouder zijn wettelijke opdrachten heeft uitgevoerd, rekening houdend met de hem ter beschikking gestelde middelen. Artikel 1*sexies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 schrijft dit niet voor. Overigens impliceert dit standpunt dat de overheid nog slechts over een quasi-gebonden bevoegdheid zou beschikken zodra zij vaststelt dat de korpschef zijn mandaat uitoefent in overeenstemming met de wettelijke en reglementaire bepalingen en met de zonale veiligheidsplannen. Zulks is evenwel onverenigbaar met de ruime beoordelingsvrijheid van de evaluatiecommissie bij de evaluatie van het mandaat. Te dezen blijkt uit het definitieve evaluatieverslag dat de evaluatiecommissie ernstige opmerkingen had bij de wijze van functioneren van de verzoeker. De commissie heeft vastgesteld dat in november 2003, op vraag van de procureur, een vergadering van het politiecollege werd gehouden in aanwezigheid van een lid van het Comité P, nadat de verzoeker samen met een officier diverse malen bij de procureur melding had gemaakt van het bestaan van een “harde kern”. Voorts heeft de commissie vastgesteld dat de minister van Binnenlandse Zaken, ingevolge de aanhoudende ernstige problemen binnen het korps, de gouverneur had verzocht een diepgaand onderzoek te laten uitvoeren naar de oorsprong van die problemen en dat het hieruit voortvloeiende rapport van P. De Brouwer onder meer melding maakt van een gebrekkige communicatie, de afwezigheid van een positieve korpscultuur, het gebrek aan structuur en het wantrouwen tussen de leidinggevendenden. Louter aanvullend wordt in het evaluatieverslag ook nog melding gemaakt van de opsporings- en gerechtelijke onderzoeken en een tuchtprocedure ten laste van de verzoeker. Al deze elementen verantwoorden de ongunstige evaluatie afdoende, zodat de overheid de grenzen van haar discretionaire bevoegdheid niet heeft overschreden.

Ook de bewering van de verzoeker dat geen evaluatiegesprek in de zin van artikel 1septies van het koninklijk besluit van 19 april 2002 heeft plaatsgehad, kan volgens de verwerende partij niet worden aangenomen. Zij wijst erop dat uit de weergave van het verloop van het evaluatiegesprek blijkt dat de verzoeker en zijn raadslieden zeer uitgebreid zijn tussengekomen, opmerkingen hebben gemaakt en vragen hebben beantwoord.

Voor zover het eerste middelonderdeel het definitieve evaluatieverslag bekritiseert, is het volgens de verwerende partij zelfs niet ontvankelijk wegens gemis aan belang, aangezien dit verslag slechts één van de onderdelen is op grond waarvan het bestreden besluit is genomen, terwijl dit besluit op grond van andere motieven afdoende wordt verantwoord.

9. Op het tweede middelonderdeel antwoordt de verwerende partij dat artikel 49, eerste lid, WGP en artikel VII.III.118 RPPol geenszins bepalen dat de minister zelf de betrokken mandaathouder moet horen en niet beletten dat de minister deze bevoegdheid delegeert. Dit wordt volgens haar bevestigd door artikel VII.III.130 RPPol dat uitdrukkelijk bepaalt dat het horen geschiedt door de minister of zijn afgevaardigde.

10. De verzoeker repliceert dat artikel 1sexies van het koninklijk besluit van 19 april 2002 expliciet de terminologie “hoofdzakelijk” en “in het bijzonder” gebruikt, zodat niet kan worden ontkend dat het zwaartepunt van de evaluatie betrekking moet hebben op de gegevens die “hoofdzakelijk” en “in het bijzonder” geëvalueerd moeten worden. Dit is in dit geval niet gebeurd. In de mate de overheid van oordeel zou zijn dat andere elementen tot een negatieve evaluatie moeten leiden, heeft zij de bijzondere plicht dit te motiveren, hetgeen zij te dezen niet heeft gedaan. Een discretionaire bevoegdheid mag niet tot willekeur leiden. De overheid komt geenszins in een situatie van een quasi-gebonden bevoegdheid wanneer zij de beslissing motiveert op de wijze zoals zij dit behoort te doen en zij aan de elementen die zij bij haar evaluatie betreft proportioneel het juiste gewicht toekent. De overheid had minstens moeten aangeven dat haar bijkomende kritieken

van aard waren de positieve beoordelingen van de verzoeker, die hoofdzakelijk moesten doorwegen, te overstemmen. Voorts was het evaluatiegesprek geen echt gesprek, vermits het ertoe beperkt was de verdediging van de verzoeker te laten tussenkomen en opmerkingen te laten formuleren op het ontwerp van evaluatieverslag en daarbij slechts enkele vragen werden gesteld. De verzoeker benadrukt ten slotte dat zijn kritiek op het evaluatieverslag wel degelijk pertinent en relevant is bij het aanvechten van het bestreden besluit aangezien de Koning conform artikel 49 WGP beslist over de aanvragen tot hernieuwing van het mandaat na een aantal adviezen en op grond van de globale evaluatie, uitgedrukt in het evaluatieverslag. De onregelmatigheid van dit verslag tast de regelmatigheid van het bestreden besluit aan.

11. In zijn laatste memorie herhaalt de verzoeker dat het op gelijke hoogte stellen van andere elementen met degene die luidens de ingeroepen bepalingen “hoofdzakelijk” en “in het bijzonder” bij de evaluatie dienen te worden betrokken, niet rijmt met de desbetreffende bepalingen. Indien de overheid onbeperkt andere aspecten bij de evaluatie kan betrekken, dan dient haar motivering op een specifieke wijze te doen begrijpen waarom deze aspecten zodanig zwaar wegen dat ze de overige teniet doen.

Ten slotte benadrukt de verzoeker dat het voeren van een evaluatiegesprek op basis van een ontwerp van evaluatieverslag impliceert dat de gedachten op het ogenblik van het gesprek reeds gevormd zijn, terwijl de gedachten pas vorm zouden mogen krijgen nadat alle gegevens werden ontvangen, met inbegrip van de gegevens van het evaluatiegesprek.

### *Beoordeling*

12. In het eerste middelonderdeel voert de verzoeker in essentie aan (1) dat evaluatie slechts pro forma de elementen bevat die door de artikelen *1bis*, *1sexies* en *1septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 worden voorgeschreven en dat het bestreden besluit in werkelijkheid steunt op twee andere

elementen, met name de bevindingen van expert P. De Brouwer en het feit dat er opsporings- en gerechtelijke onderzoeken lopen waarbij de verzoeker betrokken is, minstens dat er geen deugdelijke motivering is waarom andere elementen dan degene die overeenkomstig artikel 1*sexies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 “hoofdzakelijk” en “in het bijzonder” moeten worden geëvalueerd, de doorslag hebben gegeven, en (2) dat er van een evaluatiegesprek in de zin van artikel 1*septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 geen sprake is geweest, omdat dit slechts een soort verweer tegen het ontwerp van evaluatieverslag is geweest.

13. De door de verzoeker aangehaalde bepalingen van het koninklijk besluit van 19 april 2002 luiden als volgt:

“Artikel 1*bis*. Het mandaat van korpschef van de lokale politie wordt door de in artikel 1*ter* zake bedoelde personeelsleden uitgeoefend in overeenstemming met de wettelijke opdrachten bedoeld in de artikelen 44 en 45 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, het koninklijk besluit van 17 september 2001 tot vaststelling van de organisatie- en werkingsnormen van de lokale politie teneinde een gelijkwaardige minimale dienstverlening aan de bevolking te verzekeren en de tijdens hun mandaattermijn geldende zonale veiligheidsplannen’.

‘Art. 1*sexies*. De evaluatie van de in artikel 1 bedoelde mandaathouders weegt hoofdzakelijk af hoe deze hebben gefunctioneerd en in het bijzonder in welke mate zij met de hen ter beschikking gestelde middelen en overeenkomstig de respectieve artikelen 1*bis*, 1*ter* en 1*quater* hun mandaat hebben uitgeoefend. Ze heeft inzonderheid tot doel uit te maken of het mandaat kan worden voortgezet dan wel voortijdig moet worden beëindigd.

De evaluatie gebeurt op een beschrijvende wijze. Het evaluatieverslag wordt opgesteld volgens het schema zoals vastgesteld in de bijlage bij dit besluit.

De evaluatie is een eindevaluatie indien ze er toe strekt een advies te verstrekken omtrent het al dan niet hernieuwen van een mandaat. In de andere gevallen betreft het een tussentijdse evaluatie zoals bedoeld in Deel VII, Titel III, hoofdstuk III, afdeling 2 RPPol’.

‘Art. 1*septies*. De evaluatie door de evaluatiecommissie geschiedt op grond van de gegevens die blijken uit de stukken met inbegrip van het in artikel 1*quinquies* bedoelde synoptisch verslag, uit de bevragingen en uit de vaststellingen van de algemene inspectie die deze heeft gedaan in het raam van

haar opdrachten. De voornoemde gegevens worden getoetst tijdens een evaluatiegesprek van de evaluatiecommissie met de mandaathouder”.

14. Het aangehaalde artikel 1*sexies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002 schrijft voor wat de evaluatie van de bedoelde mandaathouders inhoudt. Het bepaalt dat de evaluatie “hoofdzakelijk” afweegt hoe de mandaathouder heeft gefunctioneerd en “in het bijzonder” in welke mate de mandaathouder met de hem ter beschikking gestelde middelen en overeenkomstig de artikelen 1*bis*, 1*ter* en 1*quater* zijn mandaat heeft uitgeoefend.

Artikel 1*sexies* verleent aldus aan de evaluerende overheid een ruime discretionaire beoordelingsbevoegdheid. Uit niets blijkt dat de evaluatie van het functioneren van de mandaathouder “in hoofdzaak” beperkt zou zijn tot het nagaan of hij zijn wettelijke opdrachten al dan niet heeft vervuld, of hij al dan niet is tegemoetgekomen aan de organisatie- en werkingsnormen van de lokale politie en of hij conform de lokale veiligheidsplannen heeft gehandeld. De evaluerende overheid vermag ook rekening te houden met andere aspecten van het functioneren van de betrokkene. De omstandigheid dat bij de evaluatie “in het bijzonder” dient te worden nagegaan in welke mate de mandaathouder met de hem ter beschikking gestelde middelen zijn mandaat overeenkomstig artikel 1*bis* heeft uitgeoefend – de artikelen 1*ter* en 1*quater* zijn in dit geval niet van toepassing aangezien ze respectievelijk betrekking hebben op de mandaten bij de federale politie en bij de Algemene Inspectie –, sluit evenmin uit dat de evaluerende overheid ook rekening houdt met andere aspecten.

Het beginsel van de materiële motiveringsplicht impliceert wel dat de evaluatie moet gesteund zijn op motieven die in feite juist zijn en in rechte aanvaardbaar zijn.

15. In dit geval heeft de evaluatiecommissie enerzijds vastgesteld dat er geen elementen zijn die erop wijzen dat de verzoeker zijn wettelijke opdrachten niet zou hebben vervuld. Anderzijds heeft zij uitvoerig steunend op het rapport van P. de Brouwer besloten dat er een duidelijke malaise is binnen het

korps waarop het functioneren van de verzoeker geen gepast antwoord heeft gegeven. Louter “aanvullend” heeft zij ook erop gewezen dat aan de verzoeker feiten worden verweten die het voorwerp uitmaken van diverse opsporings- en gerechtelijke onderzoeken en dat de tuchtprocedure door de minister van Binnenlandse Zaken is geëvoceerd. Zij heeft de conclusie geformuleerd dat de verzoeker geen voldoening schenkt in het ambt.

Aldus heeft de evaluatiecommissie haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid niet overschreden en is de schending van de ingeroepen bepalingen van het koninklijk besluit van 19 april 2002 niet aangetoond.

Bovendien is het bestreden besluit niet alleen gesteund op het verslag van de evaluatiecommissie, maar ook op de adviezen uitgebracht door het politiecollege, de politieraad, de provinciegouverneur en de procureur-generaal. Het bestreden besluit stelt dat de verzoeker enerzijds klaarblijkelijk wel zijn wettelijke opdrachten heeft nageleefd en uitvoering heeft gegeven aan het zonale veiligheidsplan overeenkomstig artikel 1*bis* van het koninklijk besluit van 19 april 2002, maar anderzijds voor een aantal “cruciale aspecten” niet voldoet. Met name wordt uitdrukkelijk gewezen op de ongunstige score van de verzoeker voor de volgende parameters: “leidinggevende vaardigheden”, “bekwaamheid om medewerkers te motiveren”, “bekwaamheid tot het formuleren van een visie, missie en waarden”, “probleemoplossend ingesteld zijn”, “over een grote integriteit beschikken” en “over het nodige gezag beschikken”. Volgens het bestreden besluit laat de goede samenwerking die blijktens de adviezen van de politieraad en het politiecollege heeft bestaan tussen deze organen en de verzoeker, niet toe te stellen dat laatstgenoemde met voldoening functioneert en de problemen binnen het korps kan beheersen en oplossen.

De verzoeker betwist in het eerste middelonderdeel de deugdelijkheid van de vaststellingen van het rapport van P. De Brouwer niet, evenmin als van de bevindingen van het bestreden besluit. Hij toont derhalve ook geen schending van de materiële motiveringsplicht aan.

16. Het standpunt van de verzoeker dat het evaluatiegesprek van 21 februari 2006 niet beantwoordt aan de vereisten gesteld door artikel 1*septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002, omdat het slechts een verweer is geweest tegen het ontwerp van evaluatieverslag, terwijl de evaluatie slechts zou mogen tot stand komen nadat alle gegevens gekend zijn, met inbegrip van de gegevens van het evaluatiegesprek, kan evenmin worden bijgevalen.

Het voeren van een evaluatiegesprek op basis van een ontwerp van evaluatieverslag is niet onverenigbaar met artikel 1*septies* van het koninklijk besluit van 19 april 2002, luidens hetwelk de evaluatie door de evaluatiecommissie gebeurt op grond van de gegevens die blijken uit de stukken en deze gegevens worden getoetst tijdens het evaluatiegesprek. De omstandigheid dat het evaluatiegesprek wordt gevoerd op basis van een ontwerp van evaluatieverslag, laat de betrokkene toe zijn opmerkingen daarbij te maken en kritiek daarop te formuleren, zodat het definitieve evaluatieverslag daarmee rekening kan houden. De verzoeker voert niet aan dat hij niet in de mogelijkheid is geweest om bepaalde punten onder de aandacht te brengen. Uit de weergave van het verloop van het evaluatiegesprek blijkt daarentegen dat de verzoeker en zijn raadslieden zijn tussengekomen, opmerkingen hebben gemaakt en vragen hebben beantwoord.

17. Het eerste middelonderdeel is niet gegrond.

18. In het tweede middelonderdeel voert de verzoeker aan dat het bestreden besluit artikel 49, eerste lid, WGP en artikel VII.III.118 RPPol schendt, doordat hij door de afgevaardigde van de minister werd gehoord, terwijl uit de samenlezing van de voormelde bepalingen blijkt dat hij door de minister zelf had moeten worden gehoord.

19. Artikel 49, eerste lid, WGP luidt als volgt:

“De Koning beslist over de aanvragen tot hernieuwing van de aanstelling tot korpschef van de lokale politie na gemotiveerd advies van de gemeenteraad of van de politieraad, van de burgemeester of van het politiecollege, van de procureur-generaal bij het hof van beroep en van de gouverneur, en op grond van een globale evaluatie uitgevoerd door een evaluatiecommissie. De aanstelling mag niet worden verlengd indien de gemeenteraad of de politieraad en de burgemeester of het politiecollege na de korpschef te hebben gehoord, een met redenen omkleed negatief advies uitbrengen”.

Artikel VII.III.118 RPPol luidde op het ogenblik dat het bestreden besluit werd genomen, als volgt:

“Een verzoek tot verlenging van het mandaat kan niet worden geweigerd dan nadat de overheid die beslist over de hernieuwing van het mandaat dan wel de overheid bedoeld in artikel 49, eerste lid, van de wet, de betrokkene heeft gehoord.

Wordt door Ons beslist over de hernieuwing van het mandaat, dan geschiedt het horen door de minister of diens afgevaardigde, uitgezonderd het geval bedoeld in artikel 49, eerste lid, van de wet”.

20. Op grond van artikel 49, eerste lid, WGP is de koning bevoegd om te beslissen over de aanvragen tot hernieuwing van het mandaat van korpschef van de lokale politie. Overeenkomstig artikel VII.III.118, eerste lid, RPPol kan de hernieuwing van een mandaat niet worden geweigerd dan nadat de betrokkene werd gehoord, en overeenkomstig artikel VII.III.118, tweede lid, RPPol wordt de betrokkene gehoord door de minister of diens afgevaardigde indien de koning beslist over de hernieuwing, hetgeen hier het geval is. Uit de aangehaalde bepalingen kan – in tegenstelling tot hetgeen de verzoeker aanvoert – niet worden afgeleid dat de verzoeker door de minister in persoon had moeten worden gehoord. De verwijzing in artikel VII.III.118, tweede lid, RPPol naar de uitzondering bedoeld in artikel 49, eerste lid, WGP beoogt slechts duidelijk te maken dat in het geval er een negatief advies is van zowel de gemeenteraad/politieraad, als de burgemeester/het politiecollege, er geen hoorzitting meer moet plaatshebben, aangezien de koning dan op grond van artikel 49, eerste lid, WGP nog slechts over een gebonden bevoegdheid beschikt.

21. Het tweede middelonderdeel is niet gegrond.
22. Het eerste middel is in geen van beide onderdelen gegrond.

*B. Tweede middel*

*Standpunt van de partijen*

23. De verzoeker voert de schending aan van “de materiële motiveringsplicht in relatie tot het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel”, evenals de schending van het recht van verdediging.

Hij betoogt vooreerst dat het bestreden besluit gesteund is op de stelling dat hij tekortschiet op het vlak van leiderschap en communicatie, hetgeen moet blijken uit de negatieve score voor diverse onderdelen van het functieprofiel volgens het ministerieel besluit van 11 januari 2006 tot vaststelling van de functiebeschrijving en de daaruit voortvloeiende profielvereisten van een korpschef, terwijl deze kritiek terug te brengen is tot het onderzoek van expert P. De Brouwer en er nochtans vragen rijzen over de correctheid van diens verslag. De verzoeker stelt dat hij daarop heeft gewezen in zijn verklaring van niet-akkoord met de eindevaluatie en in zijn verweerschriften, maar dat het bestreden besluit daarop niet ingaat en zich beperkt tot de melding dat dit verslag het uitgangspunt voor de beoordeling vormt. Volgens de verzoeker heeft hij ook verwezen naar een rondschrijven van de adjunct-secretaris van de Vaste Commissie van de Lokale Politie waarin wordt gesteld dat vaststellingen en besluiten van een audit, die op één ogenblik worden gemaakt, niet automatisch aan de mandaathouder mogen worden toegerekend en gebruikt in het kader van diens evaluatie. In dit geval is dit toch gebeurd. De evaluatiecommissie meldt enkel dat ze geen kennis heeft kunnen nemen van het rondschrijven van de voornoemde adjunct-secretaris, terwijl de verzoeker nochtans met volledige referenties naar dit schrijven heeft verwezen.

Voorts laat de verzoeker gelden dat het bestreden besluit het onderzoek dat door het Comité P in 2002 of 2003 was gestart naar de malversaties in de politiezone niet in de beoordeling heeft betrokken, niettegenstaande de overheid op de hoogte was van het bestaan van een verslag daarover. De verzoeker stelt dit verslag te hebben opgevraagd, maar niet te hebben gekregen. Hij heeft vervolgens om de toevoeging ervan aan het dossier verzocht. De commissie heeft geantwoord dat het voormelde verslag niet officieel bij het evaluatieverslag en het evaluatiedossier was gevoegd, maar dat de verzoeker die voeging vermocht te doen indien hij dat wenste. Ondanks het expliciete verzoek van de verzoeker is dit verslag niet betrokken bij de besluitvorming.

De verzoeker haalt vervolgens een aantal passages uit het evaluatieverslag aan die volgens hem geen of onvoldoende antwoord geven op zijn vragen en kritieken, in het bijzonder wat de deskundigheid en de methodologie betreft waarmee het auditonderzoek werd gevoerd door P. De Brouwer, die overigens ook zelf heeft gesteld dat dit onderzoek een momentopname was en dat er grote tekorten in waren.

Volgens de verzoeker werd het bestreden besluit bovendien genomen op grond van een onvolledig dossier. Hij stelt dat hij met betrekking tot de problematiek van de zogenaamde “harde kern” een dossier inzake het functioneren van de officieren V. en V.D. bij zijn verklaring van niet-akkoord met de eindevaluatie heeft gevoegd, maar dat dit dossier niet aan de koning werd overgelegd. Hij verwijst dienaangaande ook naar een verslag van het politiecollege waarin de voorzitter en de secretaris bevestigen dat de desbetreffende stukken niet werden bezorgd aan de directie Politiebeheer.

De verzoeker voert voorts aan dat het bestreden besluit steunt op een aantal elementen die uit het relaas van de hoorzitting voor de afgevaardigde van de minister zouden moeten blijken, maar nochtans niet uit het proces-verbaal van die hoorzitting kunnen worden gehaald. Deze elementen, die overigens zeer

vaag zijn, vinden geen steun in het dossier en kunnen bijgevolg geen deugdelijke argumenten zijn.

Ten slotte stelt de verzoeker dat het bestreden besluit gesteund is op het gammele doorlichtingsrapport van P. De Brouwer waarin vele niet verifieerbare beweringen voorkomen.

24. De verwerende partij antwoordt dat het middel vanuit de foutieve premisse vertrekt dat het bestreden besluit volledig gebaseerd is op het doorlichtingsverslag van P. De Brouwer. Zoals blijkt uit het dossier en het bestreden besluit, is dit verslag slechts één van de elementen – en dan nog onrechtstreeks via het evaluatieverslag – waarop wordt gesteund. Het bestreden besluit steunt ook op de adviezen van het politiecollege, van de politieraad, van de gouverneur en van de procureur-generaal, evenals op de hoorzitting voor de afgevaardigde van de minister. Al deze elementen werden verwerkt in de nota van de minister en in het bestreden besluit. Daarin worden ze ook grondig afgewogen ten aanzien van het functieprofiel van korpschef. Deze afweging heeft als resultaat dat de verzoeker voor een aantal punten goed scoort, maar dat hij voor een aantal cruciale punten niet voldoet. Ook de positieve adviezen worden in aanmerking genomen, maar blijken na afweging onvoldoende te zijn om te besluiten dat de verzoeker wel voldoende functioneert. De elementen die uit de hoorzitting naar voor zijn gekomen, bevatten geen aanwijzingen dat er bij een hernieuwing van het mandaat een verbetering in het functioneren van de verzoeker zal optreden en dat de problemen in de politiezone zullen worden opgelost. Het bestreden besluit steunt aldus op een grondig, volledig en zorgvuldig onderzoek en de redenen die hebben geleid tot de niet-verlenging van verzoekers mandaat blijken afdoende uit de motivering van het bestreden besluit en de stukken van het dossier. Geen van de in het middel aangevoerde beginselen is aldus geschonden. Evenmin kan er sprake zijn van een schending van het recht van verdediging, dat niet van toepassing is in evaluatieprocedures. Bovendien heeft de verzoeker de mogelijkheid gehad om zijn standpunt naar voor te brengen zowel bij de evaluatiecommissie als bij de

afgevaardigde van de minister, waar hij telkens werd bijgestaan door zijn raadslieden en een afgevaardigde van het syndicaat.

Louter ten overvloede wijst de verwerende partij er nog op dat de verzoeker niet aantoont en niet kan aantonen dat de feiten waarop de koning zich baseert niet correct zijn, noch dat de gevolgtrekkingen die de koning daaruit maakt kennelijk onredelijk zijn.

Het standpunt van de verzoeker dat het evaluatieverslag gebrekkig is in zoverre het gesteund is op het doorlichtingsverslag van P. De Brouwer is volgens de verwerende partij onjuist, aangezien de beweerde gebreken in het definitieve evaluatieverslag omstandig worden weerlegd. Het voormelde standpunt van de verzoeker is overigens niet pertinent, aangezien het bestreden besluit voldoende andere motieven bevat die afdoende zijn om de niet-hernieuwing van verzoekers mandaat te motiveren.

De bewering van de verzoeker dat het stuk betreffende het functioneren van de officieren V. en V.D. niet werd bezorgd aan de koning, is volgens de verwerende partij ten slotte niet pertinent. De verzoeker blijft immers in gebreke de relevantie van dit stuk voor zijn evaluatie aan te tonen. Bovendien werd het desbetreffende stuk hoe dan ook besproken op de hoorzitting voor de afgevaardigde van de minister en werd het aldus betrokken bij de afweging van de verdiensten van de verzoeker, zoals blijkt uit de nota van de minister aan de koning.

25. De verzoeker repliceert dat wanneer de feiten worden ontleed, niet kan worden ontkend dat alle kritiek aan zijn persoon als korpschef terug te brengen is tot het zeer betwistbare onderzoek van P. De Brouwer, zonder dat de overheid oog heeft gehad voor andere elementen die zeer pertinent zouden kunnen zijn, zoals het onderzoek van het Comité P, en zonder dat de overheid oog heeft gehad voor de gebreken van het voormelde onderzoek. Ook de adviezen van de gouverneur en de procureur-generaal concorderen met het voormelde onderzoek.

De verzoeker benadrukt dat het middel niet alleen de afweging van de elementen van het dossier bekritiseert, maar evenzeer het feit dat elementen die bij de beoordeling hadden moeten worden betrokken, toch niet in aanmerking werden genomen, niettegenstaande hij daarom had verzocht. Dit geldt voor het verslag van het Comité P, maar ook verzoekers verklaring betreffende het functioneren van twee officieren werd niet aan de koning overgelegd. Wanneer dergelijke stukken, die officieel van het dossier deel moeten uitmaken, niet volledig ter beschikking zijn, dan toont dit volgens de verzoeker aan dat de overheid niet al te zorgvuldig heeft gehandeld en geen respect heeft betoond voor het recht van de verdediging, en dat haar motivering aldus ook niet deugdelijk is.

26. In zijn laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat het bijvoegen van het verslag van het Comité P van belang was, aangezien hijzelf werd afgerekend op bepaalde mistoestanden binnen het korps waarover dit verslag duidelijkheid had kunnen brengen. De verwerende partij heeft dit verslag evenwel niet opgevraagd.

Wat de door hemzelf gevoegde stukken over het functioneren van twee officieren betreft, stelt de verzoeker dat hij daarmee verduidelijking beoogde te brengen met betrekking tot het begrip van de “harde kern” binnen het korps, waaruit het problematisch functioneren van het korps voortvloeide waarop hij zelf is afgerekend.

### *Beoordeling*

27. In het auditoraatsverslag over de voorliggende zaak wordt met betrekking tot het tweede middel vastgesteld dat het in essentie de volgende kritiek levert:

- (1) de evaluatie en het bestreden besluit zijn uitsluitend gebaseerd op het auditverslag van P. De Brouwer, dat een momentopname is, dat gebreken

vertoont en dat niet mag worden gebruikt in het kader van een evaluatieprocedure;

- (2) het verslag van het Comité P over een onderzoek dat in 2002-2003 werd opgestart, werd – ondanks herhaald verzoek – niet toegevoegd aan het dossier;
- (3) het dossier dat aan de koning werd voorgelegd bevatte niet het door de verzoeker samengestelde dossier betreffende het problematische functioneren van twee officieren van zijn korps;
- (4) het bestreden besluit steunt op elementen die afkomstig zouden zijn uit de hoorzitting, maar die in het proces-verbaal van die hoorzitting niet terug te vinden zijn.

De verzoeker spreekt deze vaststelling niet tegen in zijn laatste memorie.

De Raad van State sluit zich daarbij aan.

28. In hoofdde wordt het middel ontwikkeld vanuit het uitgangspunt dat het gebrekkige auditverslag van P. De Brouwer de enige grondslag is waarop het bestreden besluit is gebaseerd.

Te dezen moet het standpunt van de verwerende partij worden bijgevallen dat de kritiek van de verzoeker op de gebrekkige kwaliteit van het auditverslag uitvoerig wordt weerlegd in het evaluatieverslag. In dit verslag wordt uiteengezet dat de conclusies van P. De Brouwer gebaseerd zijn op talrijke gesprekken en een bevraging aan de hand van vragenlijsten met een grote respons binnen het korps en een zeer gelijklopend antwoordpatroon. De verzoeker betwist dit als zodanig niet. Voorts zet het evaluatieverslag uiteen en verklaart het nader dat uit de antwoorden naar voor komt dat de communicatie in het korps verstoord is, dat er een sterk gecentraliseerde manier van leidinggeven is die eerder gericht is op controle, dat er een depressieve cultuur overheerst, dat er een zwakke sturing is, dat er veel onduidelijkheid is over de organisatie, dat er een gebrek is aan leiderschap in het algemeen en een gebrek aan coachend leiderschap in het

bijzonder, dat er interpersoonlijke spanningen zijn, evenals onderling wantrouwen. De evaluatiecommissie besluit op basis hiervan dat er diverse disfuncties binnen het korps zijn waarvoor in de eerste plaats de verzoeker als korpschef verantwoordelijk is.

Wanneer de Raad van State uitspraak doet over een beroep tot nietigverklaring – waarbij hij nagaat of de bestreden beslissing wettig is – treedt hij niet op als rechter in hoger beroep die op vraag van de verzoeker de ware toedracht van de feiten gaat vaststellen. Hij onderzoekt enkel of de overheid in redelijkheid is kunnen komen tot haar vaststelling van de feiten en of er in het dossier geen gegevens voorhanden zijn welke met die vaststelling onverenigbaar zijn. De bevoegdheid van de Raad om de feiten te toetsen is in die zin slechts marginaal.

In dit geval blijkt uit niets dat de evaluatiecommissie in de eerste plaats en vervolgens de koning, mede steunend op de andere verstrekte adviezen, kennelijk onredelijk hebben gehandeld wanneer zij het auditverslag van P. De Brouwer als wezenlijk element in aanmerking hebben genomen voor de evaluatie van verzoekers functioneren, respectievelijk bij het nemen van een besluit over verzoekers aanvraag tot hernieuwing van zijn mandaat.

29. Een geëvalueerde kan in het kader van een evaluatieprocedure ongetwijfeld stukken aanbrengen betreffende zijn eigen functioneren of hij kan vragen dat de overheid dit zou doen. Het is evenwel niet vanzelfsprekend dat de geëvalueerde mandaathouder er belang bij heeft stukken over te leggen met betrekking tot het functioneren van anderen, laat staan dat de overheid ertoe gehouden zou zijn dergelijke stukken over te leggen. In beginsel valt immers niet in te zien hoe dergelijke stukken iets zouden kunnen bijbrengen over het functioneren van de geëvalueerde zelf.

De verzoeker brengt geen enkel gegeven aan dat aannemelijk maakt dat het toevoegen van de stukken betreffende het problematisch functioneren van twee officieren aan het dossier dat aan de koning werd

voorgelegd, zijn zaak in een ander daglicht zou hebben kunnen stellen en tot een ander besluit zou hebben kunnen leiden.

Hetzelfde geldt voor het verslag van het onderzoek door het Comité P dat – zo blijkt uit het proces-verbaal van de hoorzitting voor de afgevaardigde van de minister – kennelijk betrekking had op de problemen binnen het korps en niet toegespitst was op het functioneren van de korpschef.

30. De verzoeker voert ten slotte ook nog aan dat het bestreden besluit zich baseert op elementen die afkomstig zouden zijn uit de hoorzitting voor de afgevaardigde van de minister, maar dat deze elementen niet blijken uit het proces-verbaal van die hoorzitting.

De verzoeker ontwikkelt zijn argumentatie vertrekkend vanuit een aantal overwegingen van het bestreden besluit waarin wordt gesteld dat uit de hoorzitting een aantal zaken “blijken”. De verzoeker meent hieruit te mogen afleiden dat deze zaken met evenveel woorden in het proces-verbaal van de hoorzitting opgenomen moeten zijn. De in het bestreden besluit weergegeven overwegingen zijn evenwel conclusies die op basis van de hoorzitting werden getrokken. Verzoekers argumentatie mist feitelijke grondslag voor zover ze ervan uitgaat dat de voormelde overwegingen pretenderen een weergave van de hoorzitting te zijn.

Het proces-verbaal van de hoorzitting omvat 23 pagina's. Het blijkt dat de hoorzitting grondig is gevoerd. Geen van de door de verzoeker aangewezen overwegingen van het bestreden besluit blijkt onverenigbaar met hetgeen in het voormelde proces-verbaal over de hoorzitting is vermeld.

31. Het tweede middel is niet gegrond.

### *C. Derde middel*

#### *Standpunt van de partijen*

32. De verzoeker voert de schending aan van “de algemene rechtsbeginselen vervat in de spreuken ‘fraus omnia corrumpit’ en ‘nemo auditur turpitudinem suam allegans’”.

De verzoeker argumenteert dat noch het parket, noch het politiecollege, noch het Comité P enige actie hebben ondernomen om een oplossing te bieden voor de disfuncties binnen het korps, hoewel deze disfuncties werden aangekaart tijdens vergaderingen van 28 november 2003 en 1 juli 2004 toen acties in het vooruitzicht werden gesteld. De overheid heeft aldus zelf gefaald en wentelt haar verantwoordelijkheid af op de verzoeker.

33. De verwerende partij antwoordt dat luidens artikel 44 WGP de korpschef de leiding van het korps heeft en verantwoordelijk is voor de uitvoering van het lokale politiebeleid. Hij kan dus wel degelijk verantwoordelijk worden gesteld voor de disfuncties binnen zijn korps. Bovendien worden in het bestreden besluit verschillende voorwaarden uit het functieprofiel van de korpschef opgesomd waaraan de verzoeker niet voldoet, met name op het vlak van leidinggeven, motiveren van medewerkers, overbrengen van visie en missie naar het korps, probleemoplossend vermogen, integriteit, gezag. Er zijn aldus voldoende elementen die aan de verzoeker toerekenbaar zijn en waaruit kan worden geconcludeerd dat de verzoeker niet over de nodige leidinggevende kwaliteiten beschikt als hoofd van het korps. Verzoekers bewering dat hij zou worden “afgerekend” op een aantal disfuncties waarvoor hij niet aansprakelijk kan worden gesteld, is manifest in strijd met de motieven van het bestreden besluit die uitsluitend betrekking hebben op attitudes van de verzoeker zelf. Ondergeschikt, ook al zouden bepaalde disfuncties niet aan de verzoeker te wijten zijn – hetgeen geenszins wordt aangetoond –, is deze vaststelling niet van aard om te besluiten tot een positievere evaluatie aangezien in het bestreden besluit wordt vastgesteld “dat

de korpschef onvoldoende garanties biedt dat deze problemen naar de toekomst toe zullen opgelost worden” en dat het dossier geen “feiten of gebeurtenissen (inhoudt) die het goede functioneren van de mandaathouder kan staven”.

34. De verzoeker repliceert dat hij er alles aan gedaan heeft om de malversaties binnen het korps te doen stoppen, terwijl de andere actoren niets gedaan hebben op het moment dat zij dienden te handelen.

35. In zijn laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat de overheid haar gezicht heeft gered door op een bedrieglijke wijze de bestaande problemen af te wentelen op de korpschef en dat in hoofde van de overheid wel degelijk sprake is van “onbetamelijkheid”, “derwijze dat zij geen gehoor mag vinden omtrent haar verweten tekortkomingen aan het adres van verzoeker”.

### *Beoordeling*

36. Voor zover de verzoeker in het middel de schending aanvoert van het beginsel “fraus omnia corrumpit”, dient erop te worden gewezen dat bedrog een intentie veronderstelt. Indien het zo zou zijn dat bepaalde overheidsactoren een aantal beloftes inzake te ondernemen acties niet zouden zijn nagekomen, dan wordt daarmee geen bewijs van bedrog geleverd. De verzoeker toont helemaal niet aan dat het de intentie van de overheidsactoren zou zijn geweest om met hem “af te rekenen”.

37. Het beginsel “Nemo auditur propriam turpitudinem allegans” houdt in essentie in dat niemand zich op zijn eigen tekortkomingen of fouten kan beroepen. De verzoeker gaat er derhalve vanuit dat de overheid zich op haar eigen tekortkomingen en fouten beroept om de beslissing te nemen waarbij zijn mandaat niet werd hernieuwd. Dit standpunt kan evenwel niet worden bijgevalen. Uit de beoordeling van het tweede middel is reeds gebleken dat de motieven waarop het bestreden besluit steunt, deugdelijk zijn. Deze motieven zijn enerzijds de vaststelling dat de verzoeker met betrekking tot een aantal competenties

tekortschiet voor de functie en anderzijds dat er geen aanwijzingen zijn dat bij een hernieuwing van het mandaat hierin beterschap zou optreden en de problemen binnen het korps opgelost zouden worden. Indien het zo zou zijn dat bepaalde beloftes door de overheid niet zouden zijn nagekomen, dan nog blijft de vaststelling overeind dat de verwerende partij vermocht te oordelen dat de verzoeker als korpschef niet voldeed.

38. Het derde middel is niet gegrond.

#### *D. Vierde middel*

##### *Standpunt van de partijen*

39. De verzoeker voert de schending aan van het beginsel van het geheim van het strafopsporingsonderzoek, zoals neergelegd in artikel 28*quinquies*, §§ 1 en 2, van het Wetboek van Strafvordering.

Hij stelt vast dat het evaluatieverslag als aanvullend motief vermeldt dat hem feiten worden aangewreven die het voorwerp uitmaken van opsporings- en gerechtelijke onderzoeken en dat de minister de tuchtprocedure heeft geëvoceerd. De evaluatiecommissie stelt dat zij hieraan niet kan voorbijgaan, terwijl in een onpartijdige benadering slechts zou kunnen worden vastgesteld dat hoogstens sprake is van betichtingen en dat de rechtbank zal uitmaken of deze al dan niet gegrond zijn. Het vermoeden van onschuld wordt volgens de verzoeker aldus geschonden.

De verzoeker voegt eraan toe dat het bestreden besluit ook voortbouwt op het advies van de procureur-generaal, waarin zonder enige terughoudendheid wordt gesteld dat los van de overweging dat het vermoeden van onschuld speelt, toch moet worden vastgesteld dat er voldoende gegevens blijken die aantonen dat de verzoeker geen onderscheid maakt tussen zijn privéleven en zijn hoedanigheid van korpschef. Volgens de verzoeker wordt het vermoeden van

onschuld door dergelijke gevolgtrekkingen – zonder enige nuancering of voorwaardelijkheid – *de facto* geschonden. De procureur-generaal geeft bovendien bij zijn advies “per dossier” een samenvatting van wat hij de meest relevante gegevens noemt. Het concreet ingaan op de inhoud en het voorwerp van de tenlasteleggingen is, zo stelt de verzoeker, een schending van het geheim van het strafrechtelijk onderzoek.

40. De verwerende partij antwoordt dat de verzoeker vertrekt vanuit de verkeerde premisse dat het bestreden besluit uitsluitend gebaseerd zou zijn op het definitieve evaluatieverslag en het gemotiveerde advies van de procureur-generaal. Het bestreden besluit is echter gesteund op een eigen en zeer omstandige motivering. Voorts werden de lopende opsporings- en gerechtelijke onderzoeken en tuchtprocedure volgens de verwerende partij in het evaluatieverslag louter als aanvullende motieven vermeld. Volgens haar zijn de voormelde elementen geenszins determinerend geweest voor de evaluatie door de evaluatiecommissie. De conclusie van de evaluatiecommissie is integendeel hoofdzakelijk gesteund op andere motieven die op zich de evaluatie afdoende verantwoorden. Hetzelfde geldt voor het bestreden besluit waaruit blijkt dat de verzoeker voor een aantal cruciale aspecten niet voldoet als korpschef, het nodige leiderschap mist en er geen aanwijzingen zijn dat bij een hernieuwing van het mandaat er een verbetering in zijn functioneren zal zijn.

41. De verzoeker verwijst in zijn memorie van wederantwoord naar vonnissen van de correctionele rechtbank waarbij hij werd vrijgesproken van bepaalde tenlasteleggingen. Hij stelt voorts dat ook een “aanvullend” motief een motief is en als zodanig een pertinent gegeven is.

42. In zijn laatste memorie stelt de verzoeker nog dat een “aanvullend” motief geen overtollig motief is en mee in de weegschaal ligt, waardoor het van aard kan zijn diegene die de beslissing neemt op bepaalde gedachten te brengen.

### *Beoordeling*

43. Uit de motivering van het bestreden besluit blijkt dat de verwerende partij zich wezenlijk gesteund heeft op de vaststelling dat de verzoeker voor een aantal cruciale aspecten niet voldoet als korpschef, dat hij het nodige leiderschap mist en dat er geen aanwijzingen zijn dat bij een hernieuwing van het mandaat er een verbetering in zijn functioneren zal zijn. Zoals uit de beoordeling van het tweede middel is gebleken, zijn deze vaststellingen tot stand gekomen na een zorgvuldige afweging van de gegevens van het dossier en vinden ze steun in het dossier. Deze wezenlijke motieven schragen op zich het bestreden besluit, zodat de verzoeker geen belang heeft bij het gegrond bevinden van het middel in de mate dat erin wordt aangevoerd dat het vermoeden van onschuld wordt geschonden doordat in het evaluatieverslag en het advies van de procureur-generaal ook melding wordt gemaakt van de lopende opsporings- en gerechtelijke onderzoeken en de tuchtprocedure ten laste van de verzoeker. Deze vermeldingen zijn hoogstens ondergeschikte beschouwingen die geen afbreuk doen aan de decisieve motieven waarop het bestreden besluit steunt. Overigens kan bezwaarlijk worden aangenomen dat deze vermeldingen als zodanig het vermoeden van onschuld zouden miskennen.

44. De verzoeker voert in dit middel voorts aan dat het geheim van het strafrechtelijk onderzoek werd geschonden doordat de procureur-generaal in zijn advies concreet is ingegaan op de inhoud en het voorwerp van de tenlasteleggingen ten aanzien van de verzoeker. Ook deze grief van de verzoeker is niet dienstig, aangezien het bestreden besluit deze concrete gegevens niet heeft overgenomen en ook niet blijkt dat het daarop is gesteund.

45. Het vierde middel kan niet worden aangenomen.

## *E. Vijfde middel*

### *Standpunt van de partijen*

46. De verzoeker voert de schending aan van artikel 15 van de wet van 24 maart 1999 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakverenigingen van het personeel van de politiediensten (hierna: de wet van 24 maart 1999), artikel 14 van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel (hierna: het koninklijk besluit van 28 september 1984), artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 februari 2001 tot uitvoering van de wet van 24 maart 1999 (hierna: het koninklijk besluit van 8 februari 2001), alsook van het derde onderdeel van de omzendbrief GPI 20 van 22 april 2002 betreffende de aanwezigheid van de representatieve vakorganisaties bij examens en vergelijkende examens (hierna: de omzendbrief GPI 20 van 22 april 2002).

Hij betoogt dat uit de samenlezing van artikel 15 van de wet van 24 maart 1999, artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 februari 2001 en artikel 14 van het koninklijk besluit van 28 september 1984 volgt dat iedere representatieve vakorganisatie het recht heeft om zich door een afgevaardigde te laten vertegenwoordigen bij examens of vergelijkende examens. De omzendbrief van 22 april 2002 verduidelijkt dat onder “examens” onder meer moet worden begrepen: “de selectie en de evaluatie van de mandatarissen”. De verzoeker heeft geen kennis van een uitnodiging van de representatieve vakorganisaties en bij zijn weten werden deze ook niet uitgenodigd zodat zij niet in de mogelijkheid werden gesteld hun prerogatieven uit te oefenen. Hij voegt er nog aan toe dat naar zijn oordeel de wet van 24 maart 1999 van openbare orde is.

47. De verwerende partij antwoordt dat zowel bij het evaluatiegesprek van 21 februari 2006 als bij de hoorzitting van 27 november 2006

een vertegenwoordiger van een representatieve vakorganisatie (VSOA) aanwezig was, zodat het middel feitelijke grondslag mist.

### *Beoordeling*

48. De bepalingen die de verzoeker geschonden acht, luiden als volgt:

Artikel 15 van de wet van 24 maart 1999:

“Onder de voorwaarden bepaald door de Koning en onverminderd de andere prerogatieven welke hun door deze wet worden toegekend, mogen de representatieve vakorganisaties:

[...]

3° aanwezig zijn op de vergelijkende examens en op de examens welke voor de personeelsleden worden georganiseerd, onverminderd de prerogatieven van de examencommissies;

[...]”.

Artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 februari 2001:

“Het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel is van overeenkomstige toepassing op de betrekkingen tussen de overheid en de vakorganisaties van het personeel van de politiediensten met uitzondering van de bepalingen van dit besluit”.

Artikel 14, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 september 1984 luidde op het ogenblik van het evaluatiegesprek en van de hoorzitting:

“Iedere representatieve vakorganisatie heeft het recht om zich door een afgevaardigde te laten vertegenwoordigen in de examencommissie van elk examen of vergelijkend examen voor de werving van leden van het door haar vertegenwoordigde personeel, alsook in de examencommissie van elk vergelijkend examen, van elke proef of van elk examen voor de leden van dat personeel georganiseerd”.

Omzendbrief GPI 20 van 22 april 2002:

“[...]

3. Toepassingsgebied ratione materiae

[...]

De examens en vergelijkende examens die de representatieve vakorganisaties kunnen bijwonen, zijn diegene die georganiseerd worden, onder andere in het raam van:

[...]

6° de selectie en de evaluatie van de mandatarissen.

[...]”.

49. De verzoeker voert aan dat de prerogatieven van de representatieve vakorganisaties geschonden zijn, doordat zij niet werden uitgenodigd voor het evaluatiegesprek en de hoorzitting.

De voormelde wettelijke en reglementaire bepalingen, alsook de bepalingen van de omzendbrief GPI 20 van 22 april 2002 verlenen aan de representatieve vakorganisaties het prerogatief om “examens” bij te wonen, onder meer de examens die georganiseerd worden “in het raam van de selectie en de evaluatie van de mandatarissen”.

Daargelaten de vraag of de verzoeker een persoonlijk belang zou kunnen hebben bij het invoeren van een miskenning van de prerogatieven die eigen zijn aan de representatieve vakorganisaties, moet te dezen hoe dan ook worden vastgesteld dat de verzoeker in het kader van de beoordeling van zijn aanvraag tot hernieuwing van zijn mandaat aan geen enkel examen – begrepen als een onderzoek van de kennis en de kundigheden van de betrokkene op basis van een ondervraging, mondeling of schriftelijk of beide – onderworpen is geweest. Het evaluatiegesprek met de evaluatiecommissie en de hoorzitting voor de afgevaardigde van de minister kunnen niet als een “examen” worden opgevat, noch ermee worden gelijkgesteld.

De representatieve vakorganisaties konden derhalve niet het prerogatief laten gelden om bij dat gesprek en die hoorzitting aanwezig te zijn.

Een andere vraag is of de betrokken mandaathouder ter gelegenheid van het evaluatiegesprek en de hoorzitting de mogelijkheid moet krijgen om zich te laten bijstaan door een “verdediger”. In dit verband moet evenwel worden vastgesteld dat de verzoeker zowel ter gelegenheid van het evaluatiegesprek als ter gelegenheid van de hoorzitting werd bijgestaan door raadslieden en een vakbondsafgevaardigde.

Het vijfde middel kan niet worden aangenomen.

#### *F. Zesde middel*

##### *Standpunt van de partijen*

50. De verzoeker voert in het middel de schending aan van “het beginsel van de geheime stemming en beraadslaging en de beslotenheid van de beraadslaging”.

Hij betoogt dat uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat – bij ontstentenis van een uitdrukkelijk afwijkend voorschrift – de geheime stemming verplicht is in aangelegenheden die welbepaalde personen betreffen, dat het geheim van de stemming het bestuur niet vrijstelt van het bewijs van het bestaan van motieven én van het vereiste dat die motieven deugdelijk moeten zijn, en dat de notulen, wanneer het houden ervan is voorgeschreven, het bewijs moeten inhouden dat de stemming geheim is verlopen.

De verzoeker argumenteert dat in dit geval het geheim van de beraadslaging en het geheim van de stemming onmiskenbaar geschonden zijn. Hij ontwikkelt de volgende redenering:

- het voorstel van eindevaluatie werd opgesteld door de evaluatiecommissie, bestaande uit H. De Loor, voorzitter, G. Van Wymersch, bijzitter, W. Dejaegher, bijzitter en H. Daens, bijzitter;

- in het voorstel van eindevaluatie stond onder meer het volgende te lezen:

“De burgemeester-voorzitter Herman De Loor wenst geen voorstel te formuleren en onthoudt zich betreffende het verzoek van Luc Van Hecke tot hernieuwing van zijn mandaat van korpschef.

Hij motiveert zijn houding als volgt:

- ‘Ik stem niet ja omtrent zijn vraag om verlenging gezien de gecreëerde hetze tegen de persoon van de korpschef en ik niet tegen windmolens wens te vechten.
- Ik stem niet neen tegen zijn vraag om verlenging gezien ik ervan overtuigd blijf dat de korpschef met de voorhanden zijnde actoren en middelen goed werk heeft geleverd’.

De heren Guido Van Wymersch [adjunct inspecteur-generaal], Walter Dejaegher [arrondissementscommissaris] en Herman Daens [procureur des Konings] verklaren hierop het volgende:

‘Gezien de vaststellingen van de Algemene Inspectie, de voorliggende stukken, de op pagina 26 door de expert geformuleerde vaststelling dat de positie van de korpschef bijzonder precair is en mede gelet op de toekomstige werking van het korps, waarvan het belang primeert boven het individuele belang van de korpschef, is het bijgevolg onmogelijk om ‘hic et nunc’ te stellen dat betrokkene voldoening schenkt in zijn ambt’.

- de definitieve eindevaluatie werd opgesteld door dezelfde evaluatiecommissie en in deze eindevaluatie werden de zo-even vermelde conclusies hernomen, met dien verstande dat de woorden “de burgemeester-voorzitter Herman De Loor” werden vervangen door de woorden “één commissielid” en dat de woorden “de heren Guido Van Wymersch, Walter Dejaegher en Herman Daens” werden vervangen door de woorden “de drie andere commissieleden”. Gelet op de inhoudelijke overeenstemming van de conclusies, is het geheim van de beraadslaging en het geheim van de stemming aldus slechts schijn.

De verzoeker stelt dat in dit geval “het beginsel van de beslotenheid van de beraadslaging” van toepassing is, aangezien het voorwerp van de beraadslaging een persoonlijke aangelegenheid betrof. Hij verwijst dienaangaande naar rechtspraak van de Raad van State in verband met de beslotenheid van de vergaderingen in tuchtzaken, alsook naar de omzendbrief GPI 20 van 22 april 2002 die het geheim karakter van de beraadslaging benadrukt waar hij stelt: “[n]a de proef mogen de afgevaardigden niet deelnemen aan de beraadslaging van de jury, die een geheim karakter behoudt”. Volgens de

verzoeker is het genoemde beginsel in dit geval geschonden, aangezien in de notulen geen melding wordt gemaakt van de beslotenheid van de beraadslaging en die beslotenheid ook niet blijkt uit het proces-verbaal van de zitting.

51. De verwerende partij antwoordt dat de evaluatieprocedure in het geval van een hernieuwing van het mandaat van korpschef wordt geregeld in de artikelen VII.III.86 tot VII.III.109 RPPol en dat hierin geen melding wordt gemaakt van een verplichting tot geheime stemming en beraadslaging, noch van de beslotenheid van de vergadering. Integendeel maakt luidens artikel VII.III.104 RPPol de evaluatiecommissie na het evaluatiegesprek het evaluatieverslag op en bepaalt artikel VII.III.93 RPPol dat bij staking van stemmen de stem van de voorzitter doorslaggevend is. Volgens de verwerende partij zijn deze beide bepalingen onverenigbaar met een geheime stemming.

De verwerende partij voegt hier nog aan toe dat de verzoeker geenszins het bestaan van een algemeen beginsel van geheime stemming en beraadslaging in de evaluatieprocedure aantoont. De door verzoeker aangehaalde rechtspraak is volgens haar niet pertinent aangezien ze enerzijds aangelegenheden betreft waarvoor het geheim van de stemming door de regelgeving is voorgeschreven en ze anderzijds betrekking heeft op de verhouding tussen de geheime stemming en de motiveringsplicht, die in dit geval niet aan de orde is.

Ten slotte toont de verzoeker volgens de verwerende partij niet aan hoe rechtspraak in verband met de beslotenheid van de vergaderingen in tuchtzaken *mutatis mutandis* zou moeten worden toegepast op de evaluatie bij de hernieuwing van het mandaat.

## *Beoordeling*

52. Vooreerst dient te worden opgemerkt dat onder de “beslotenheid” van de beraadslaging van een collegiaal orgaan moet worden verstaan dat personen die niet gerechtigd zijn deel uit te maken van dat orgaan niet mogen aanwezig zijn bij de beraadslaging van dat orgaan.

In dit geval blijkt uit geen enkel stuk van het dossier dat bij de beraadslaging van de evaluatiecommissie over de evaluatie van verzoekers mandaat andere personen aanwezig zijn geweest dan diegenen die als lid gerechtigd waren aanwezig te zijn.

53. Met de redenering die hij in het middel ontwikkelt, beoogt de verzoeker in wezen evenwel niet zozeer een gebrek aan beslotenheid van de beraadslaging aan te klagen, maar wel veeleer een gebrek aan geheimhouding van de respectieve standpunten die de leden van de evaluatiecommissie tijdens de beraadslaging hebben ingenomen. Daargelaten dat uit het definitief evaluatieverslag niet kan worden afgeleid wie van de leden welk standpunt met betrekking tot de evaluatie van de verzoeker heeft ingenomen, moet hoe dan ook worden vastgesteld dat de verzoeker geen enkele normatieve regel aanwijst die eraan in de weg zou staan dat die standpunten in het evaluatieverslag worden vermeld. Ook bestaat geen algemeen rechtsbeginsel dat de evaluatiecommissie tot een dergelijke geheimhouding zou verplichten.

54. Voor zover de verzoeker ten slotte de schending van het geheim van de stemming aanvoert, moet evenzeer worden vastgesteld dat de verzoeker geen normatieve regel aanwijst die de evaluatiecommissie tot een geheime stemming verplicht, en dat ook geen algemeen rechtsbeginsel in die zin bestaat.

55. Het zesde middel is niet gegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep tot nietigverklaring.**

**2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 november 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| André Vandendriessche, | kamervoorzitter, |
| Geert Debersaques,     | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Vera Wauters,          | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Vera Wauters**

**André Vandendriessche**